

Obec, 065 32 Kamienka, okres Stará Ľubovňa

Všeobecné záväzné nariadenie

č. 4/2015,

ktorým sa vyhlasuje obecné chránené územie

RIČKA

Obecné zastupiteľstvo obce Kamienka, na základe samostatnej pôsobnosti podľa článku 67 a článku 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 4 ods. 1 a podľa ods. 3 písm. f) g) h) n) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa § 25 a zákona č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len "VZN"), ktorým sa vyhlasuje:

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE

ktorým sa vyhlasuje obecné chránené územie RIČKA

Dátum vyvesenia návrhu VZN:

2.10. 1015 John Status

Dátum ukončenia lehoty na pripomienkovanie:

Dňom vyvesenia návrhu nariadenia začína plynúť pätnásťdňová lehota, počas ktorej môžu fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu nariadenia v písomnej forme alebo elektronicky na adresu <u>obeckamienka@slnet.sk</u> alebo ústne do zápisnice na Obecnom úrade v Kamienke.

Pripomienkou možno v určenej lehote navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu, a to doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu. Z pripomienky musi byť zrejmé, kto ju predkladá. Na ostatné podnety nemusí spracovateľ nariadenia prihliadať, a to najmä vtedy, ak nie sú zdôvodnené. Na pripomienky uplatnené po pätnásťdňovej lehote sa nemusí prihliadať.

Obecné zastupiteľstvo obce Kamienka, na základe samostatnej pôsobnosti podľa článku 67 a článku 68 Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 4 ods. 1 a podľa ods. 3 písm. f) g) h) n) a § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa § 25a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len "VZN"), ktorým sa vyhlasuje:

Čl.1 OBECNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIE

 Názov Obecné chránené územie <u>RIČKA</u> (ďalej len "OCHÚ").

1.2 Lokalizácia

Obecné chránené územie sa nachádza v <u>Prešovskom kraji</u>, v okrese <u>Stará Ľubovňa</u>, v katastrálnom území Kamienka, v nezastavanom území obce na parcelách uvedených <u>v prílohe 6.3</u> podľa katastrálnej mapy v mierke 1 : 5000 so stavom k 07.04.2015.

1.3 Celková výmera

Celková výmera obecného chráneného územia je 350,4952 ha.

1.4 Vymedzenie

Obecné chránené územie je v teréne vymedzené podľa ortofotomapy a topografickej mapy v mierke 1 : 25000.

Č1.2

PREDMET OCHRANY A OCHRANNÉ PODMIENKY

2.1 Predmet ochrany

Účelom vyhlásenia obecného chráneného územia je ochrana nelesných a lesných biotopov európskeho a národného významu a ochrana druhov rastlín a živočíchov európskeho a národného významu.

2.2 Ochranné podmienky

Na zabezpečenie ochrany a starostlivosti o obecné chránené územie sa určuje a vymedzuje v zmysle zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny 3. stupeň územnej ochrany.

2.2.1 Zakázaná činnosť – je vymedzená §14 ods. 1 písm. a) až j) zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny;

(1) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, je zakázané

a) vykonávať činnosti uvedené v § 13 ods. 1 písm. a); § 13 ods. 3 platí rovnako,
b) vchádzať alebo stáť s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy; § 13 ods. 3 platí rovnako,

c) pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce, d) táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce,

 e) organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie,

f) použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanú hudbu mimo uzavretých stavieb,

g) rozširovať nepôvodné druhy,

h) zbierať rastliny vrátane ich plodov,

i) organizovať spoločné poľovačky,

j) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom.

(3) Zákaz podľa odseku 1 písm. c) neplatí na pohyb

 a) v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb *vlastníka, správcu a nájomcu* pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,

b) na miestach, ktoré orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 17), návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo zoznamom týchto miest uverejneným na úradnej tabuli okresného úradu v sídle kraja a úradnej tabuli dotknutej obce.

(4) Zákaz podľa odseku 1 písm. d) až h) neplatí na miestach vyhradených orgánom oprávneným podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) spôsobom uvedeným v odseku 3 písm. b). Zákaz podľa odseku 1 písm. h) neplatí na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz. Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.

2.2.2 Činnosť vyžadujúca súhlas – sú vymedzené §14 ods. 2 písm. a) až f) zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny;

(2) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

a) vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a) až e), i), j), l) a m) a o),

b) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, 51) ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule,

c) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti,

 d) let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, 57) ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia,

e) osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb,

f) vykonávanie technických geologických prác.

2.2.3 Povolená činnosť – činnosti súvisiace s pravidelnou a bežnou starostlivosťou o OCHÚ s cieľom trvalo udržateľného využívania tohto územia budú vymedzené programom starostlivosti a návštevným poriadkom o OCHÚ, ktorý bude spracovaný do konca roku 2016.

Čl. 3

ZÓNY OCHRANY

3.1 Vymedzenie: v súčasnosti sa nevyhlasujú.

3.2 Zásady využívania

Čl. 4

VYZNAČENIE A OZNAČENIE

- 4.1 Vyznačenie mapové podklady a ostatná dokumentácia bude uložená a prístupná k nahliadnutiu na obecnou úrade v Kamienke, na internetovej stránke www.obeckamienka.sk, vo formáte PDF.
- 4.2 Označenie zabezpečí obec v súčinnosti so Správou PIENAP-u v súlade s vykonávacou vyhláškou MŽP SR 158/2014, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Čl. 5

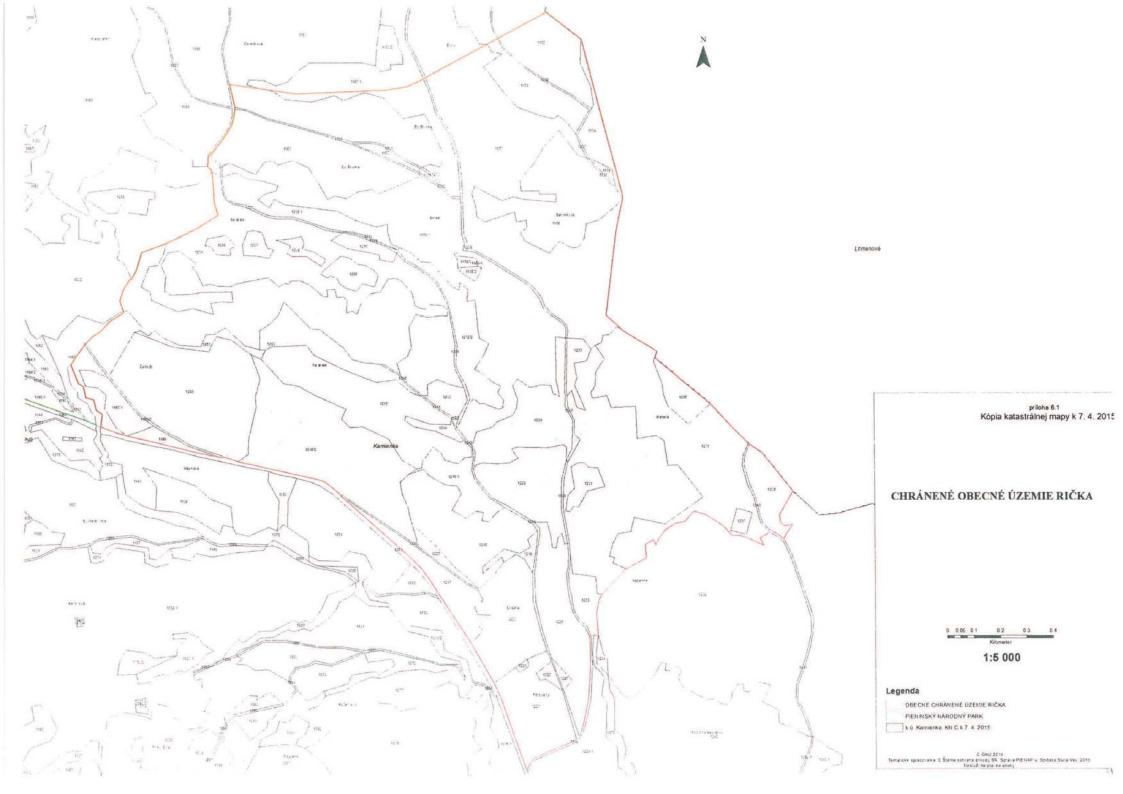
SANKCIE (určuje si obec v súlade s platnou a súvisiacou legislatívou)

- 5.1 Konanie fyzickej osoby, ktoré je v rozpore s ustanoveniami tohto nariadenia, je kvalifikované ako priestupok proti verejnému poriadku podľa § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 5.2 Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, za porušenie tohto nariadenia právnickou osobou alebo fyzickou osobou oprávnenou na podnikanie môže obec uložiť pokutu až do výšky 6638 eur.
- 5.3 Pri ukladaní pokút sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

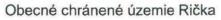
Čl.6 PRÍLOHY

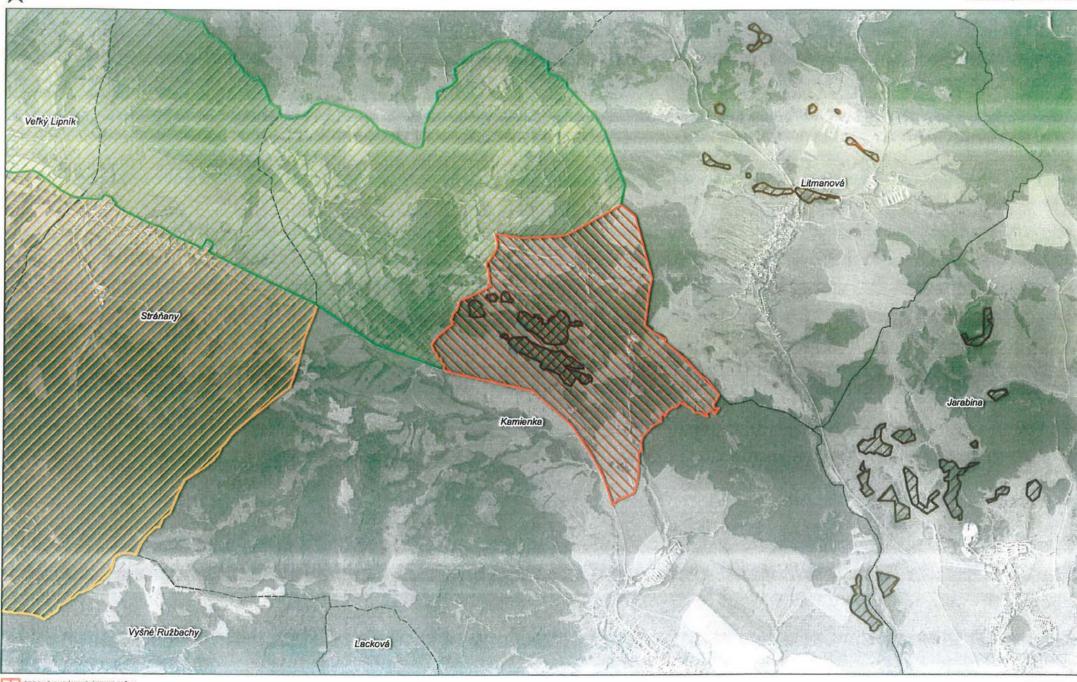
- 6.1 Kópia katastrálnej mapy podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností s vyznačením hraníc obecného chráneného územia
- 6.2 Ortofotomapa širšie vzťahy
- 6.3 Plochová tabuľka (parcela alebo jej časť, výmera, druh pozemku, vlastnícke pomery pozemku, celková výmera, zoznam lesných porastov)
- 6.4 Popis hodnôt obecného chráneného územia, regulatívy využitia obecného chráneného územia
- 6.5 Mapa zón ochrany obecného chráneného územia, v súčasnosti sa nevytvára
- 6.6 Vzor tabule na označenie obecného chráneného územia,
- 6.7 Vzťah obecného chráneného územia k územnoplánovacej dokumentácii mesta a regiónu (vzťah k obecnému chránenému územiu, ÚP, MÚSES, RÚSES)
- 6.8 Mapa lesných a nelesných biotopov
- 6.9 Dôvodová správa

6.1 Kópia katastrálnej mapy podľa aktuálneho stavu katastra nehnuteľností s vyznačením hranic obecného chráneného územia

6.2 Ortofotomapa – širšie vzťahy

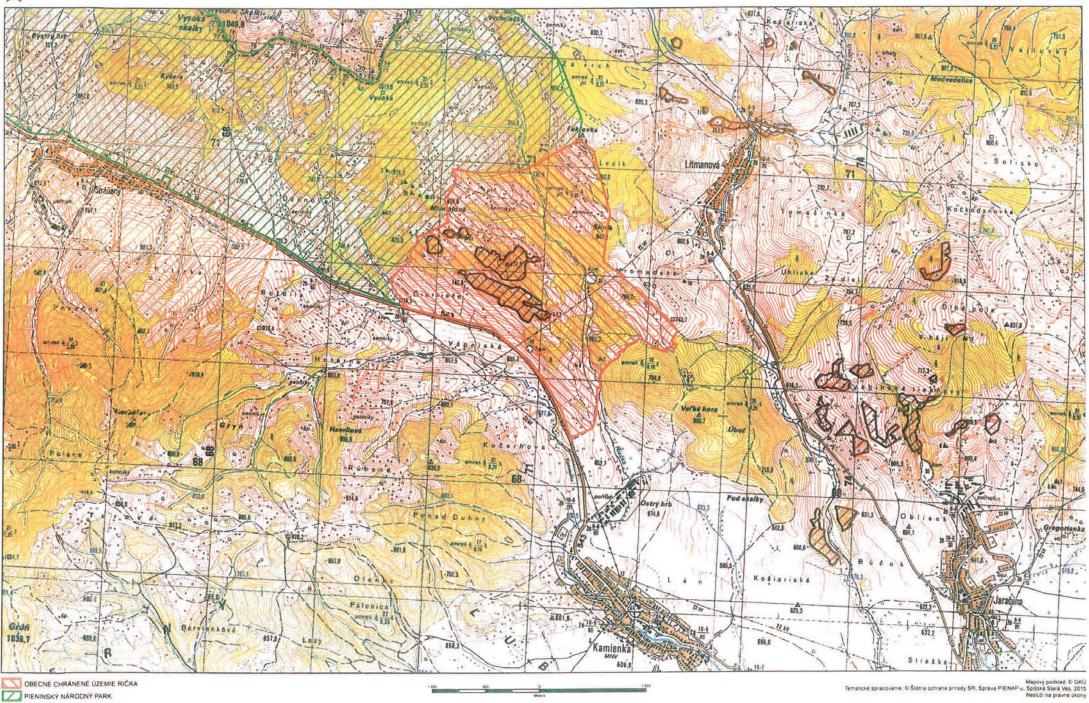

OBECNÉ CHRÁNENE ÚZEMIE RIČKA PIENINSKÝ NÁRODNÝ PARK OCHRANNÉ PÁSMO PIENINSKÉHO NÁRODNÉHO PARKU ÚEV PIENINSKÉ BRADLÁ

Digitalina ontofotomapa @EUROSENSE s r o. licenña zmluva č. 0666.03/ Digitalina ontofotomapa © GEODIS SLOVAKIA, s r o. licenña zmluva č. 0666.03/ Tematické spracovane: © Státna ochrana prírody SR. Správa PIENAP-u. Spáska Stará Vez. 2011 Nebúl na právna úkon Obecné chránené územie Rička

OCHRANNE PÁSMO PIENINSKÉHO NÁRODNÉHO PARKU

VEV PIENINSKÉ BRADLA

6.3 Plochová tabuľka (parcela alebo jej časť, výmera, druh pozemku, vlastnícke pomery pozemku, celková výmera, zoznam lesných porastov)

kat. územie	kataster	parcela KN-C	druh pozemku	kód spôsobu využívania pozemku	číslo listu vlastníctva	príslušnosť k zastavanému územiu obce	celková výmera parcely (m2)	výmera parcely prislúchajúca k CHÚ (m2)
823511	Kamienka	1166	10	38	0	2	1386561	2121
823511	Kamienka	1172	7	7	0	2	131575	61377
823511	Kamienka	1173	7	7	0	2	87703	48281
823511	Kamienka	1174	10	38	0	2	22308	22308
823511	Kamienka	1175	7	7	0	2	2617	2617
823511	Kamienka	1176	7	7	0	2	114514	114514
823511	Kamienka	1177	10	38	0	2	487144	305403
823511	Kamienka	1178/1	10	38	0	2	277266	277266
823511	Kamienka	1178/2	7	7	0	2	2889	2889
823511	Kamienka	1178/3	7	7	3650	2	2850	2850
823511	Kamienka	1178/4	13	18	3650	2	38	38
823511	Kamienka	1179	10	38	0	2	1117	1117
823511	Kamienka	1180/1	10	38	0	2	117348	45791
823511	Kamienka	1181	7	7	0	2	412977	103937
823511	Kamienka	1182	7	7	0	2	5544	5544
823511	Kamienka	1183	7	7	0	2	115343	115343
823511	Kamienka	1197	7	7	0	2	69720	39816
823511	Kamienka	1198/1	7	7	0	2	22566	22566
823511	Kamienka	1198/2	13	22	0	2	4589	4564
823511	Kamienka	1199	7	7	0	2	8582	8582
823511	Kamienka	1200	7	7	0	2	178521	178521
823511	Kamienka	1201	7	7	0	2	11187	11187
823511	Kamienka	1202	10	38	0	2	387658	220706
823511	Kamienka	1203	7	7	0	2	45350	45350
823511	Kamienka	1204	7	7	0	2	371044	235125
823511	Kamienka	1206	10	38	0	2	5404	5404
823511	Kamienka	1207	10	38	0	2	7951	7951
823511	Kamienka	1208	10	38	0	2	6805	6805
823511	Kamienka	1209	10	38	0	2	15680	15680
823511	Kamienka	1210	10	38	0	2	11057	11057
823511	Kamienka	1211	10	38	0	2	841	841
823511	Kamienka	1212/1	7	7	0	2	42914	42914
823511	Kamienka	1212/2	10	38	0	2	50700	50700
823511	Kamienka	1213	10	38	0	2	14420	14420
823511	Kamienka	1214	7	7	0	2	6917	6917
823511	Kamienka	1215	10	38	0	2	127790	127790
823511	Kamienka	1216/1	7	7	0	2	33405	33405
823511	Kamienka	1216/2	7	7	0	2	189447	189447

823511	Kamienka	1217	7	7	0	2	40905	40905
823511	Kamienka	1218	10	38	0	2	99246	99246
823511	Kamienka	1219	7	7	0	2	7838	7838
823511	Kamienka	1220	7	7	0	2	80875	80875
823511	Kamienka	1221	14	37	0	2	1161	1161
823511	Kamienka	1222	14	37	0	2	4192	4192
823511	Kamienka	1223	7	7	0	2	70079	70079
823511	Kamienka	1225	14	37	0	2	2786	2786
823511	Kamienka	1226	7	7	0	2	81701	81701
823511	Kamienka	1227	7	7	0	2	8723	8723
823511	Kamienka	1228	10	38	0	2	72175	72175
823511	Kamienka	1229	7	7	0	2	75870	75870
823511	Kamienka	1230	14	37	0	2	12516	12516
823511	Kamienka	1231	7	7	0	2	13735	13735
823511	Kamienka	1232	10	38	0	2	629835	205367
823511	Kamienka	1233	7	7	0	2	19273	18719
823511	Kamienka	1235	7	7	0	2	197949	197949
823511	Kamienka	1236	10	38	0	2	21254	21254
823511	Kamienka	1237	10	38	0	2	5080	5080
823511	Kamienka	1238	7	7	0	2	32612	32612
823511	Kamienka	1327	13	22	0	2	10644	4333
823511	Kamienka	1328	10	38	0	2	1241	1241
823511	Kamienka	1329	13	22	0	2	5610	5610
823511	Kamienka	1330	13	22	0	2	3913	3913
823511	Kamienka	1331	13	22	0	2	1501	1501
823511	Kamienka	1332	10	38	0	2	1328	1328
823511	Kamienka	1333	10	38	0	2	763	763
823511	Kamienka	1334	10	38	0	2	16299	10037
823511	Kamienka	1336	13	22	0	2	5753	3112
823511	Kamienka	1337	13	22	0	2	660	660
823511	Kamienka	1338	13	22	0	2	1124	1124
823511	Kamienka	1339	13	22	0	2	3123	3123
823511	Kamienka	1340	13	22	0	2	1077	1077
823511	Kamienka	1341	10	38	0	2	874	874
823511	Kamienka	1342	13	22	0	2	1140	1140
823511	Kamienka	1343	10	38	0	2	294	294
823511	Kamienka	1344	13	22	0	2	9316	9316
823511	Kamienka	1345	13	22	0	2	7155	2685
823511	Kamienka	1346	13	22	0	2	2391	2391
823511	Kamienka	1347	13	22	0	2	4009	4009
823511	Kamienka	1348	13	22	0	2	2990	2499
spolu:								3 504 952

Vysvetlivky k tab. 1:

kód druhu pozemku – 7 trvalý trávnatý porast. 10 lesný pozemok. 13 zastavaná plocha a nádvorie. 14 ostatná plocha:

kód spôsobu využívania pozemku - 7 pozemok lúky a pasienku trvalo porastený trávani alebo pozemok dočasne nevyužívaný pre trvalý trávny porast: 22 Pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba – cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti. 37 Pozemok, na ktorom sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medze s krovím alebo kamením a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok, 38 Pozemok s lesným porastom, dočasne bez lesného porastu na účely obnovy lesa alebo po vykonaní náhodnej ťažby

príslušnosť k zastavanému územiu obce - 2 Pozemok je umiestnený mimo zastavaného územia obce

Porast	Rozloha	St. ochr. LC		Porast rozloha		St. ochr.	LC
308 00	1,22	1	Obc. Lesy	329 02	0,08	2	Obc. Lesy
309A00	12,60	1	Obc. Lesy	329 03	0,03	2	Obc. Lesy
310 11	11,01	1	Obc. Lesy	330A01	5,10	2	Obc. Lesy
310 12	1,38	- I	Obc. Lesy	330A02	2,55	2	Obc. Lesy
310 13	1,38	1	Obc. Lesy	330A03	0,85	2	Obc. Lesy
310 20	1,55	1	Obc. Lesy	330B00	1,68	2	Obc. Lesy
311 01	1,13	1	Obc. Lesy	331 01	3,43	2	Obc. Lesy
311 02	0,13	1	Obc. Lesy	331 02	0,98	2	Obc. Lesy
322B01	1,92	1	Obc. Lesy	331 03	0,49	2	Obc. Lesy
322B02	0,64	1	Obc. Lesy	332 01	3,13	2	Obc. Lesy
322B03	0,64	I	Obc. Lesy	332 02	0,78	2	Obc. Lesy
323 01	3,71	1	Obc. Lesy	333 01	4,45	1	Obc, Lesy
323 02	0,93	1	Obc. Lesy	333 02	0,55	I	Obc. Lesy
324 00	8,14	1	Obc. Lesy	333 03	0,56	1	Obc. Lesy
325 00	9,24	1	Obc. Lesy	334 01	1,48	2	Obc. Lesy
326A00	2,18	1	Obc. Lesy	334 02	0,64	2	Obc. Lesy
326B01	0,91	1	Obc. Lesy	1329A00	12,39	2	Obc. Lesy
326B02	0,23	1	Obc. Lesy	1329B00	0,23	2	Obc. Lesy
326C00	0,30	1	Obc. Lesy	3504 00	2,13	1	Obc. Lesy
327 01	4,43	1	Obc. Lesy	3505 01	0,70	1	Obc. Lesy
327 02	1,26	1	Obc. Lesy	3505 02	4,93	1	Obc. Lesy
327 03	0,63	1	Obc. Lesy	3505 03	1,41	1	Obc. Lesy
328 01	7,32	1	Obc. Lesy	3506A01	1,27	1	Obc. Lesy
328 02	0,92	1	Obc. Lesy	3506A02	0,54	1.	Obc. Lesy
328 03	0,92	1	Obc. Lesy	3506B00	0,37	1	Obc. Lesy
329 01	0,17	2	Obc. Lesy	3507A10	13,21	1	Obc. Lesy
				3507A20	0,37	1	Obc. Lesy
				3507B00	1,12	1	Obc. Lesy

Tab. 3: Výmery podľa druhu pozemku

Druh pozemku	Trvalé trávne porasty	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoria	Ostatné plochy	Spolu:
Výmera v ha	190,0184	153,302		5,1093	2,0655	350,4952

6.4 Popis hodnôt obecného chráneného územia, regulatívy využitia obecného chráneného územia

Príloha 6.4

RIČKA

OBECNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIE

OPIS HRANÍC CHRÁNENÉHO ÚZEMIA

Hranica územia začína na vrchu Fakľovka v mieste, kde sa hranica Pieninského národného parku (PIENAP) stretáva s katastrálnou hranicou obce Kamienka a katastrálnou hranicou obce Litmanová. Z tohto bodu hranica pokračuje v južnom, neskôr juhovýchodnom smere po spoločnej hranici katastrálnych území Kamienka a Litmanová cca 1500m, kde dosahuje bod (spoločný bod styku parciel KN-C Kamienka č.1238, č. 1240 a parcely KN-C Litmanová č. 638), v ktorom sa lomí v západnom smere. Odtiaľ to pokračuje okrajom lesa po severných hraniciach parciel č. 1240, 1349, 1232 asi 930m do bodu, kde parcela č. 1235 (spoločná parcela s parcelou č. 1232), dosahuje najjužnejší bod. Hranica ďalej pokračuje hranicou lesa, pretínajúc parcelu č. 1232 (110m) na východný výstupok parcely č. 1233. Parcelu, obchádza po hranici v južnom smere asi 140m. Na hranici parcely č. 1378 (parcela toku Riečka) sa stáča na západ, kým nedosiahne okraj poľnej komunikácie č. 1345. Východným okrajom poľnej komunikácie sa hranica v južnom, neskôr v juhozápadnom smere po cca 550m dostáva na cestnú komunikáciu II/542 Červený Kláštor - Hniezdne, Hranica pokračuje východným okrajom cestnej komunikácie asi 900m severozápadným smerom po hranicu s PIENAP-om. Z tohto bodu vedie hranica po spoločnej hranici s PIENAP-om do východzieho bodu na vrch Fakľovka. Vymedzené OCHÚ zahŕňa parcely uvedené v tabuľke 1, lesné porasty v tab. 3 (príloha 6.3). Plošne zaberá 350,5 ha tab. 2 v prílohe 6.3.

PRÍRODNÉ POMERY

Územie je súčasťou Bradlového pásma. Časť územia sa nachádza v Ľubovnianskej vrchovine a časť v Pieninách (pri obci Kamienka), kde nadväzuje na Pieninský národný park. Bradlá predstavujú rad obnažených telies (jurských a kriedových vápencov), tvrdších od okolitého materiálu (zväčša pieskovcovo-ílovcového zloženia). Väčšinou ide o vertikálne postavené šošovky odtrhnuté od svojho podkladu, okolo ktorých je bradlový obal, tvorený mäkšími a plastickejšími horninami

Dnes vystupujú tvrdšie vápence ako tvrdoše z mäkko modelovaného reliéfu ílovcov, ktoré človek dosť striktne oddelil intenzitou využívania - na pôdu, ktorá sa dala, alebo nedala obrobiť. Ťažko prístupné bradlá bralnatého charakteru zostali porastené lesom, čiastočne prístupné skalné kopy sa vypásali. Ostatná krajina vôkol bola agrárne maximálne využítá. V súčasnosti je intenzita využívania krajiny z minulosti dosť nejasná a je prejavom ekonomiky. Sukcesné procesy na miestach, ktoré boli hospodársky zanedbané zotreli historicky vytvorenú krajinnú štruktúru a tiež biologickú rozmanitosť dosiahnutú selektívnym gazdovským prístupom.

OCHÚ "RIČKA", predstavuje uzavretý dolinový celok, stredom ktorého preteká tok Riečka. Pramene toku vytvárajú vejárovitý charakter. Vyvierajú medzi kótami Vrchriečky a Vysoká, pod hlavným chrbátom tvoriacim štátnu hranicu s Poľskom. Od prameňov tok v úseku cca 4km prechádza dolinou po oboch stranách lemovanou lesnými a lúčnymi komplexmi, v juhovýchodnom smere k obci Kamienka. Celkovo po obec dosahuje dĺžku cca 5,5km

OCHÚ RIČKA má rozlohu 350,5 ha, v severozápadnej časti je napojené na územie Pieninského národného parku. Územia PIENAP-u a OCHÚ sú rovnakého geologickogeomorfologického charakteru, čo podmieňuje identické fytogeografické a zoogeografické kvality (preukázané mapovaním druhov a biotopov). Časť územia je už dnes zaradená do európskej siete NATURA 2000 (ÚEV Pieninské bradlá - SKUEV0339).

CIEĽ VYHLÁSENIA OCHÚ

Obecné chránené územie má chrániť nelesné a lesné biotopy európskeho a národného významu, druhy rastlín a živočíchov európskeho a národného významu:

RASTLINNÉ SPOLOČENSTVÁ OCHÚ "RIČKA"

V OCHÚ "RIČKA"sa nachádzajú nasledujúce biotopy európskeho významu:

- Pi5 6110* Pionierske porasty zväzu Alysso-Sedion albi na plytkých karbonátových a bázických substrátoch
- Tr5 6190 Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty
- Tr8 6210 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte

Lúčne biotopy

Lk1 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Lk5 6430 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach

Skalné biotopy a jaskyne

- Sk1 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- Sk6 8160" Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni
- Sk8 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary

Lesné biotopy

- Ls1.4 91E0^{*} Horské jelšové lužné lesy
- Ls4 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
- Ls5.1 9130 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
- Ls5.4 9150 Vápnomilné bukové lesy

V území sa vyskytujú nasledovné biotopy národného významu:

Kr7 Trnkové a lieskové kroviny

Sk7 Sekundárne sutinové a skalné biotopyX9 Porasty nepôvodných drevínPoz.: Biotopy označené hviezdičkou sú prioritné biotopy z prílohy l smernice o biotopoch.

Biotop Pi5 Pionierske porasty zväzu *Alysso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch (*6110)

Biotop tvoria pionierske prízemné porasty machorastov a lišajníkov, terofytov, s prítomnosťou trvácich rastlín, ktoré vytvárajů v jarnom období kvety a plody so semenami, v ďalšom období nadzemná časť rastliny odumiera (efemeroidy). Ďalej sú prítomné sukulenty a geofyty. Porasty osídľujú plytké iniciálne pôdy, čím pripravujú substrát na neskoršie uchytenie tráv, preto predstavujú nenahraditeľný článok v podhorských a horských oblastiach.

Biotop je najviac ohrozený prirodzenou sukcesiou, sekundárne zošľapávaním turistami, premnožením poľovnej zveri, ale najmä zalesňovaním nepôvodnými druhmi.

Pri ostatných nelesných biotopoch je nevyhnutné zabezpečiť ochranu biotopov v okolí turistických chodníkov a vodných tokov, a to enviromentálnou výchovou návštevníkov a vytvorením podmienok pre bezkonfliktné využitie územia na kultúrno- výchovné aktivity.

Biotop Tr5 Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty (6190)

Biotop predstavujú všetky sucho a teplomilné travinnobylinné porasty otvorených, často skalnatých svahov na vápencoch a dolomitoch. Osídľujú skalnaté stupne a terasy, strmé svahy s plytkou pôdou typu rendzina. Podľa hrúbky pôdy sa na nich utvára mozaika rastlinných spoločenstiev od pionierskych porastov s dominanciou sukulentov až po zapojené travinnobylinné porasty s dominanciou *Festuca* sp., *Carex humilis a Sesleria albicans*. Na južne exponované svahy prenikajú viaceré panónske teplomilné druhy, ako sú *Allium flavum*, *Melica ciliata* a iné.

Severne exponované strmé svahy s plytkou pôdou a skalné hrebienky sú osídľované skupinou dealpínskych a perialpínskych druhov, preferujúcich mezofilnejšie stanovištia, chlad a polotieň.

Biotop Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230)

predstavujú floristicky chudobné aj bohaté, prevažne sekundárne spoločenstvá pasienkov, prípadne lúk.Popri Nardus stricta v nich miestami prevláda Avenella flexuosa, na vhodných stanovištiach aj Deschampsia cespitosa.

Z druhov prevládajú: Nardus stricta, Avenella flexuosa, Festuca rubra, Hieracium lachenalii, Leucanthemum vulgare agg., Lotus corniculatus, Veronica officinalis, Viola canina, Carex nigra, C. panicea, Eriophorum angustifolium, J. filiformis, Potentilla erecta, Sphagnum sp.

Biotop Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)

Sú to jedno- až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv ako ovsík obyčajný (Arrhenatherum elatius), reznačka laločnatá (Dactylis glomerata), kostrava červená (Festuca rubra), psiarka lúčna (Alopecurus pratensis). Medzi nimi vynikajú

aj mnohí zástupcovia orchideovitých druhov rastlín: vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), bradáčik vajcovitolistý (*Listera ovata*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*). Nachádzajú sa na rôznych typoch stanovišťa od suchších typov po vlhkejšie dobre zásobené živinami. Druhové zloženie sa mení podľa typu stanovišťa a spôsobu obhospodarovania.

Pre udržanie priaznivého stavu je potrebné kosenie 2x ročne v kombinácii s pasením hovädzieho dobytka a oviec, likvidácia náletových drevín a inváznych druhov rastlín. Účinnými krokmi zamedziť znečisť ovaniu životného prostredia.

Biotop Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430)

Je tvorený vlhkými lúkami podhorských a horských oblastí s vysokobylinným krytom a prevahou širokolistých bylín na celoročne vlhkých až mokrých stanovištiach v alúviách vodných tokov, v terénnych depresiách a na svahových prameniskách. V jarných mesiacoch môžu byť krátkodobo zaplavené. Vodný režim a živnosť pôd rozhodujúcim spôsobom ovplyvňujú mohutný vzrast a vysoký zápoj porastov. Porasty majú často mozaikovitý charakter a ich druhové zloženie je veľmi variabilné. Výrazné aspektotvorné druhy najmä v čase kvitnutia sú *Filipendula ulmaria* subsp. *ulmaria, Geranium palustre* a *Lysimachia vulgaris*. Porasty sú len občasne alebo nepravidelne kosené. Môžu sa vyvinúť z pravidelne kosených lúčnych spoločenstiev podzväzu *Calthenion* (jednotka Lk7) po opustení pravidelného obhospodarovania. Ak nie sú kosené dlhší čas, prenikajú do nich vŕby, topole alebo jelše, ktoré naznačujú smer ďalšej sukcesie. Všetky tri typy v teréne často susedia a vytvárajú vegetačné komplexy.

Druhové zloženie: Alopecurus pratensis, Aegopodium podagraria, Angelica sylvestris, Caltha palustris, Carduus personata, Cirsium oleraceum, Crepis paludosa, Chaerophyllum hirsutum, Epilobium hirsutum, Filipendula ulmaria subsp. ulmaria, Geranium palustre, Lysimachia vulgaris, Lythrum salicaria, Mentha longifolia, Phragmites australis,

Biotop Sk1 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210)

Skalné spoločenstvá sa od seba výrazne odlišujú podľa orientácie k svetovým stranám. Skalné steny a sute zatieňujú kroviny ako zemolez obyčajný (Lonicera xylosteum), skalníky (Cotoneaster), ríbezľa alpínska (Ribes alpinum), dreviny ako lipa malolistá (Tilia cordata), javor horský (Acer pseudomontanus), brest horský (Ulmus glabra) ale aj mohutné jedince jedle bielej (Abies alba). V lesnom poraste nájdeme ukrytý v skalných stenách prirodzene sa vyskytujúci tis obyčajný (Taxus baccata). Najstrmšie skalné steny sú druhovo chudobné, porastené len lišajníkmi a machmi. Na miestach s malou vrstvou pôdy sa vedia uchytiť hlavne druhy papradí ako slezinník rutový (Asplenium ruta-muraria), slezinník červený (Asplenium trichomanes), sladič obyčajný (Polypodium vulgare), pľuzgiernik krehký (Cystopteris fragilis). Biotop je ohrozený ťažbou kameňa, v menšej miere nekontrolovanou turistikou a horolezectvo

Biotop Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni (*8160)

Karbonátové, prevažne nespevnené sutiny na výslnných stanovištiach, vlhké sutiny v inverzných polohách a nespevnené sutiny kolínneho stupňa s nízkym obsahom jemnozeme, a to ako na otvorených výslnných stanovištiach, tak aj na zatienených sutinách na severných svahoch alebo v lesných komplexoch.

Druhové zloženie: Corydalis capnoides, Cystopteris fragilis, C. montana, Epilobium montanum, Galium album, Geranium robertianum, Gymnocarpium robertianum, Microrrhinum minus, Moehringia muscosa, Origanum vulgare, Sedum album, Silene vulgaris, Valeriana tripteris, Vincetoxicum hirundinaria.

Biotop Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary (8310)

Biotop predstavuje skalný previs, jaskynná diera jaskyňa, sutinová jaskyňa a podzemné vody. Sk8 predstavuje neprístupné jaskynné útvary vrátane jaskynných vôd. Význam pre zaradenie do jednotky majú živočíšne druhy, najmä zo skupiny bezstavovcov, napr. chrobáky a osobitnú pozornosť si zasluhujú jaskyne slúžiace ako zimoviská netopierov (*Chiroptera*).

Biotop Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy (*91E0)

Tvoria ho porasty jelše sivej s prímesou smreka, zriedkavo ďalších drevín na brehoch horských tokov v chladných údoliach. Pôdy sú piesočnaté, štrkovité až kamenisté. Typická je viacposchodová štruktúra, v krovinovom poschodí dominujú zmladené jedince jelše. V bylinnom podraste sa charakteristicky uplatňujú nitrofilné a hygrofilné druhy. V porastoch asociácie *Piceo -Alnetum*, stojacich na prechode k podmáčaným smrekovým lesom, je na kyslých mokrých až zbahnených glejových pôdach hojnejšia jelša lepkavá. Z bylín sa hojne objavuje druh *Calamagrostis villosa*. Asociácia *Cardamino amarae-Alnetum incanae* sa vyskytuje na lesných svahových prameniskách, na glejoch.

Druhové zloženie: Alnus glutinosa, A. incana, Corylus avellana, Fraxinus excelsior, Padus avium, Picea abies, Salix purpurea, Viburnum opulus, Aconitum firmum, Aegopodium podagraria, Anthriscus nitidus, Astrantia major, Caliha palustris subsp. laeta, Calamagrostis villosa, Cardamine amara, Chaerophyllum hirsutum, Chrysosplenium alternifolium, Cicerbita alpina, Cirsium oleraceum, Crepis paludosa, Doronicum austriacum, Equisetum sylvaticum, Filipendula ulmaria, Geranium phaeum, Knautia maxima, Lysimachia nemorum, Petasites albus, P. hybridus, Primula elatior, Silene dioica, Stellaria nemorum, Thalictrum aquilegiifolium, Veratrum album.

Biotop Ls4 Lipovo - javorové sutinové lesy (*9180)

Zmiešané lipovo-javorové sutinové lesy sa na území Spišskej Magury nachádzajú len na veľmi malej ploche väčšinou na strmých svahoch aluviálnych terás. Viac sa vyskytujú v území Pienin, kde sa roztrúsene viažu na strmšie svahy užľabinových a roklinových sutín. Pôdy tohto biotopu sú bohaté na obsah dusíka a množstvo skeletu a sú viazané na bohatšie podložia akými sú vápence a dolomity. Typickými drevinami sú javor horský (*Acer pseudoplatanus*), j. mliečny (*Acer platanoides*), lipa malolistá (Tilia cordata), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Rastlinné spoločenstva týchto biotopov sú druhovo bohaté a vzhľadom na ich maloplošný výskyt často obohatené o druhy z kontaktných biotopov. Byliny sú zastúpené druhmi obľubujúcimi vyšší obsah dusíka v pôde. K takýmto patrí bažanka trváca (*Mercurialis perennis*), cesnačka lekárska (*Alliaria petiolata*).

mesačnica trváca (Lunaria rediviva), pakost smradľavý (Geranium robertianum) a tiež papraď jelení jazyk (Phyllitis scolopendrium).

Biotop Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130)

Sú to mezotrofné a eutrofné porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým, viacvrstvovým bylinným podrastom tvoreným typickými lesnými sciofytmi s vysokými nárokmi na pôdne živiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží, miernejších svahoch s menším sklonom do 20°, na stredne hlbokých až hlbokých, štruktúrnych, trvalo vlhkých pôdach s dobrou humifikáciou (mulový moder), najmä typu kambizemí. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, pri podhorských bučinách s chýbajúcim alebo slabo vyvinutým krovinovým poschodím. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokryvnosť bylinnej vrstvy do 15 %.

Druhové zloženie: Abies alba, Acer pseudoplatanus, Daphne mezereum, Fagus sylvatica, Lonicera xylosteum, Ribes uva-crispa, Aconitum moldavicum (endemit), Actaea spicata, Asarum europaeum, Athyrium filix-femina, Carex pilosa, Dentaria bulbifera, D. glandulosa (endemit), Dryopteris filix-mas, Festuca altissima, F. drymeja, Galeobdolon luteum agg., Galium odoratum, Geranium robertianum, Hordelymus europaeus, Lilium martagon, Melica nutans, M. uniflora, Mercurialis perennis, Myosotis sylvatica agg., Oxalis acetosella, Paris quadrifolia, Poa nemoralis, Polygonatum verticillatum, Prenanthes purpurea, Pulmonaria obscura, Rubus hirtus, Salvia glutinosa, Sanicula europaea, Senecio ovatus, Symphytum cordatum (endemit), S. tuberosum, Tithymalus amygdaloides, Veronica montana, Viola reichenbachiana.

Biotop Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150)

Biotop zahŕňa porasty bučín, ktoré sa nachádzajú na strmých skalných svahoch, výlučne na karbonátových horninách. V Zamagurí sa tieto porasty nachádzajú len v Pieninách. Silne karbonátové pôdy podmieňujú druhovú bohatosť biotopu. V samotných porastoch prevláda buk lesný (*Fagus silvatica*), primiešané sú ďalšie dreviny v závislosti od polohy v ktorej sa vyskytujú (dub, jedľa, smrek, borovica, javory, tis). Krovité aj bylinné poschodie býva spravidla druhovo pestré. V rámci Pienin je tento biotop druhým najrozšírenejším biotopom Z bylín sa tu vyskytuje črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), bodliak sivastý (*Carduus glaucinus*), valeriana trojená (*Valeriana tripteris*), kruštík rožkatý (*Epipactis muelleri*), prilbovka červená (*Cephalantera rubra*). Z tráv sa tu nachádza ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*) a smlz pestrý (*Calamagrostis varia*), z ostríc ostrica biela (*Carex alba*).

Biotopy národného významu:

Biotop Kr7 Trnkové a lieskové kroviny

Vzhľad porastov určujú dominantné dreviny (kroviny) a fyziognómiu dotvárajú lianovité rastliny, ako sú *Fallopia dumetorum, Clematis vitalba*, a najmä početná skupina druhov rodu *Rubus*. V bylinnom poschodí prevládajú polotieňomilné, mezofilné a mierne nitrofilné druhy.

Kroviny poskytujú biotopy a biokoridory pre vlacero živočíchov, hniezdiská pre spevavce a úkryty pre pernatú a srstnatú zver. Optimálne podmienky na vznik krovín poskytujú svahy a stráne na rôznych substrátoch a pôdach. Najčastejšie sa tvoria na kamenných valoch a rúnach okolo polí, lúk a vinohradov, lemujúc okraje lesných porastov a poľné cesty. Často sa tvoria na opustených pasienkoch, kde predstavujú sukcesné

štádiá pri prechode k lesu. V rámci jednotky sa mapujú aj primárne kroviny tvoriace sa na stanovištiach s plytkou pôdou okolo skalných hrán.

Druhové zloženie: Z drevin prevládajú Acer campestre, Berberis vulgaris, Cerasus avium, Cornus mas, Corylus avellana, Crataegus sp., Euonymus europaeus, Ligustrum vulgare, Populus tremula, Prunus spinosa, Pyrus pyraster, Rosa canina, Rubus sp., Sambucus nigra, Sorbus aria, Swida sanguinea, Viburnum lantana, V. opulus. V bylinnom poschodi Anthriscus sylvestris, Brachypodium pinnatum, F. viridis, Galium aparine, Geranium robertianum, Geum urbanum, Glechoma hederacea, Poa nemoralis, P. pratensis, Securigera varia, Tithymalus cyparissias, Urtica dioica, Veronica chamaedrys, Viola hirta.

Biotop Sk7 Sekundárne sutinové a skalné biotopy

Silikátové sutiny kolínneho stupňa a karbonátové nespevnené sutiny kolínneho stupňa len z antropogénnych stanovíšť, ktoré predstavujú štruktúrne jednoduché spoločenstvá zložené najmä zo sukulentných rastlín, niektorých terofytov a doplnené o vytrvalé ruderálne druhy. Sutiny podjednotky **Sk7a** sú v rôznom stupni stabilizácie a zahlinenia, čo závisí od konkrétnej polohy v skalnom lome (centrálna časť, okraj, opustené výsypky). Rovnako ovplyvnená človekom je aj stratifikácia sutinového materiálu od štrku až po nalámané balvany, ktorý sa obyčajne nevyselektoval postupnou gravitačno -erozívnou činnosťou, ako je to pri sutinách prirodzeného pôvodu.

Druhové zloženie: Artemisia vulgaris, Asplenium ruta-muraria, A. trichomanes, Chamerion angustifolium, Chelidonium majus, Daucus carota, Echium vulgare, Galium album, Geranium robertianum, Hylotelephium maximum, Lactuca serriola, Melilotus officinalis, M. albus, Petasites albus, Picris hieracioides, Poa bulbosa, Reseda lutea, Sedum acre, S. album, Senecio viscosus, Silene vulgaris, Tussilago farfara.

Biotop X9 Porasty nepôvodných drevín

Plantáže introdukovaných drevín alebo porasty spontánne sa šíriacich nepôvodných krov a stromov. Pre výsadby je typický pravidelný spon stromov a rovnovekosť porastov. Bylinný podrast v lepšom prípade zodpovedá pôvodnému lesu, väčšinou je však silno zmenený buď spôsobom hospodárenia (napr. topoľové kultúry), alebo sa viac prejavuje vlastný vplyv dreviny (napr. v porastoch agátu).

Druhové zloženie: Acer tataricum, Alnus alnobetula, Castanea sativa, Fraxinus pennsylvanica, Juniperus communis, Lycium barbarum, Negundo aceroides, Pinus nigra, Populus × canadensis, Robinia pseudacacia, Syringa vulgaris.

Najvýznamnejšie zistený rastlinný druh európskeho významu v OCHÚ RIČKA je mach kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*),

V území sa vyskytujú druhy národného významu chránené zákonom 543/2002 Z.Z., a druhy zaradené v Červenom zozname, ktoré uvádzame v nasledujúcej tabuľke:

Latinský názov druhu	Slovenský názov	Druh	Druh v červenom
----------------------	-----------------	------	-----------------

	druhu	chránený	zozname
Cephalanthera damasonium	prilbovka biela	x	x
Cephalanthera longifolia	prilbovka dlholistá	Х	x
Coeloglossum viride	vemenníček zelený	x	X
Dactylorhiza fuchsii subsp. fuchsii	vstavačovec Fuchsov pravý	х	х
Dactylorhiza majalis	vstavačovec májový	X	X
Dactylorhiza sambucina	vstavačovec bazový	X	X
Daphne cneorum	lykovec voňavý	x	X
Epipactis atrorubens	kruštík tmavočervený	х	x
Epipactis helleborine	kruštík oddialený	x	X
Epipactis palustris	kruštík močiarny	X	X
Gladiolus imbricatus	mečík škridlicovitý	x	X
Gymnadenia conopsea	päť prstnica obyčajná	x	x
Lilium bulbiferum	l'alia cibul'konosná	x	X
Orchis mascula	vstavač mužský	х	X
Pedicularis palustris	všivec močiarny	x	X
Pinguicula vulgaris	tučnica obyčajná	х	X
Listera ovata	bradáčik vajcovitolistý		x
Neottia nidus avis	hniezdovka hlístová		

Okrem uvedených druhov boli v území zaznamenané aj tri druhy kruštíkov (*Epipactis*). Vyhotovený fotomateriál bol zaslaný na determináciu druhu expertovi na čeľad Orchideacae RNDr. D. Dítěmu, PhD.

ŽIVOČÍŠSTVO CHRÁNENÉHO ÚZEMIA OCHÚ "RIČKA"

Rôznorodosť vodných, lúčnych (prevažne sa jedná o xerotermné skalné biotopy začlenené do lúčnych a lesných biotopov) a lesných biotopov poskytuje útočisko pre pestré zastúpenie živočíšnych druhov. V rokoch 2014-2015 tu bolo pozorovaných 10 druhov živočíchov európskeho významu. Bezstavovce tu zastupuje 125 druhov. Najpočetnejšia je skupina vodných bezstavovcov, ktorých zastupuje 42 taxónov. Výskyt náročnejšej skupiny vodných bezstavovcov (*Plecoptera*) poukazuje na zachovalé a prírodné prostredie (Hrivniak 2015). Ďalšie skupiny bezstavovcov predstavujú motýle z 25 druhmi, nasledujú chrobáky z 23 zástupcami a 20 druhov pavúkov.

Z druhov stavovcov "**európskeho"** a "národného" významu, prioritné druhy "*", na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia boli zistené:

Obojživelníky (Amphibia): kunka žltobruchá (Bombina variegata), ropucha bradavičnatá (Bubo bubo), skokan hnedý (Rana temporaria), mlok horský (Triturus alpestris), mlok karpatský (Triturus montandoni).

Plazy (*Reptilia*): slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), vretenica severná (*Vipera berus*),

<u>Vtáky (Aves):</u> jariabok hôrny (Bonasia bonasia), výr skalný (Bubo bubo), prepelica poľná (Coturnix coturnix), chrapkáč poľný (Crex crex), ďateľ čierny (Dryocopus martius), strakoš červenochrbtý (Lanius collurio), muchár sivý (Muscicapa striata), ďateľ trojprstý (Picoides tridactylus), žlna sivá (Picus canus), sľuka lesná (Scolopax rusticola), orol krikľavý (Aquilla pomarina), bocian čierny (Ciconia nigra), ďateľ bielochrbtý (Dendrocopos leucotos), kuvičok vrabčí (Glaucidium passerinum), sova dlhochvostá (Strix uralensis).

<u>Cicavce (Mammalia)</u>: *vlk dravý (Canis lupus), vydra riečna (Lutra lutra), mačka lesná (Felis silvestris), rys ostrovid (Lynx lynx), netopier sťahovavý (Miniopterus schreibersi), podkovár malý (Rhinolophus hipposideros), netopier veľký (Myotis myotis), *medveď hnedý (Ursus arctos)

Najčastejšie zaznamenané druhy netopierov (*Chyroptera*) boli: netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), večernica severská (*Eptesicus nilssonii*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier veľký (*Myotis myotis*), večernica parková (*Pipistrellus nathusii*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*), ucháč sp. pravdepodobne ucháč svetlý (*Plecotus auritus*), večernica pestrá (*Vespertilio murinus*).

Územie prepája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, a tak predstavuje biokoridor v zmysle §2, e) zákona 543/2002 o ochrane prírody a krajiny¹.

V území je významný migračný koridor pozdĺž potoka Rieka (Rička), ktorý nie je zaznamenaný v prvkoch RÚSES, avšak monitoringom je potvrdená pravidelná migrácia vlka dravého cez územie PIENAP-u do poľského územia – Popradskiego parku krajobrazowego (Beskid Sądecki)

NEGATÍVNE VPLYVY A OHROZENIA

Pieninské bradlá sú krajinnými dominantami v lesnej krajine nadväzujúcej na Pieniny, a tiež vo veľkoplošných agrárnych celkoch. Medzi hlavné javy ohrozujúce kvalitu životného prostredia patrí:

Prírodné javy bez možnosti ovplyvnenia človekom

- vápencové skalné steny a svahy podliehajú vplyvom poveternostných podmienok zvetrávaniu a tak dochádza k samovoľnému zrúteniu,
- samovoľné zarastanie pasienkov a lúk, ak by sa proces zarastania nepodarilo zastaviť, došlo by k postupnému zániku chránených biotopov kosných lúk.

Antropické činnosti

 blízkosť poľnohospodárskych objektov a nezabezpečené zariadenia proti nežiadúcemu znečisteniu životného prostredia,

¹ §2,e) biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácii živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,

 vápencové skaly a svahy sú ohrozované ťažbou stavebného kameňa pre vodné hospodárstvo, v prevažnej miere na spevňovanie brehov potokov a riek - kameňolom pri Jarabinskom prielome.

Pieninské bradlá tvorí pás roztrúsených skalných brál, z ktorých najvýraznejšie sú Litmanovské skalky v obci Litmanová a Jarabinský prielom za obcou Jarabina.

Čorštýnsku jednotku pri obci Kamienka prevažne tvoria sliene a slienité vápence spodnej kriedy. Je to paradox, keďže kriedové a paleogénne sedimenty bradlového pásma tvoria obvykle "bradlový obal". Sú mäkšie a ľahko zvetrávajú a vytvárajú skôr depresie medzi bradlami. Tieto horniny sú obvykle tmavosivé s nápadnými čiernymi škvrnami s častými hľuzami rohovcov. Patria do tzv. pomiedznického súvrstvia, ktoré je veľmi chudobné na fosílie. Vyskytujú sa tu ichnofosílie, ktoré predstavujú stopy po činnosti živočíchov obývajúce morské dno pred 100 mil. rokmi.

STAROSTLIVOSŤ O ÚZEMIE

Navrhovaná ochrana OCHÚ RIČKA

Na ochranu územia je navrhnutý III. stupeň územnej ochrany podľa zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Tento stupeň sa bude vzťahovať aj na územie zahrnuté v sieti NATURA 2000, kde v súčasnosti platí 2. stupňom územnej ochrany.

Starostlivosť o územie, činnosti súvisiace s pravidelnou a bežnou starostlivosťou o OCHÚ s cieľom trvalo udržateľného využívania tohto územia budú vymedzené programom starostlivosti a návštevným poriadkom o OCHÚ, ktorý bude spracovaný do konca roku 2016.

Vyznačenie územia prebehne podľa § 52 zákona 543/2002 Z.z.

(1) Chránené územia (§ 17 ods. 1 písm. a) až g),ich zóny (§ 30 ods. 1) a chránené stromy (§ 49), ako aj ich ochranné pásma sa označujú tabuľami so štátnym znakom Slovenskej republiky a s nápisom. Prírodné pamiatky podľa § 24 sa označujú, len ak boli vyhlásené za národné prírodné pamiatky alebo ak ide o významné alebo ohrozené jaskyne, alebo prírodné vodopády.

(2) Označenie podľa odseku 1 zabezpečí obec v súčinnosti s organizáciou ochrany prírody.

(3) Chránené územia a zariadenia ochrany prírody a krajiny v nich a chránené stromy možno označiť so súhlasom orgánu ochrany prírody aj tabuľami s osobitným označením. Týmto spôsobom sa označujú aj súkromné chránené územia a obecné chránené územia.

Odporúčané spôsoby obhospodarovania územia

Hlavným cieľom ochrany tohto územia je zachovanie priaznivého stavu biotopov a druhov (európskeho a národného) významu, ktoré sa v území vyskytujú. Pestrosť a výnimočnosť druhov (vyššie uvedených) si vyžaduje špecifickú starostlivosť o územie, ktorú nebude možné zabezpečiť bez účasti vlastníkov, užívateľov, odborného gestora.

Odporúčané spôsoby obhospodarovania jednotlivých nelesných lúčnych, pasienkových a skalných biotopov

- pravidelné kosenie max.2 krát ročne,
- kombinovaná pastva a kosenie (možná kombinácia jarného kosenia s následným extenzívnym, prepásaním územia hovädzím dobytkom alebo ovcami),

- výrub náletových drevín a zabraňovanie ich zmladzovaniu,
- odstraňovanie inváznych druhov rastlín,
- čiastočná obnova poľnohospodárskych objektov a zabezpečenie zariadení proti nežiaducemu znečisteniu životného prostredia,
- udržiavanie biotopov karbonátových skál a svahov v pôvodnom stave v záujme zachovania prirodzených biotopov pre výskyt druhov viazaných na tento biotop,
- v okolí turistických chodníkov a vodných tokov zabezpečiť ochranu biotopov environmentálnou výchovou návštevníkov a vytvoriť podmienky pre bezkonfliktné využitie územia na kultúrno - výchovné aktivity.

Odporúčané spôsoby obhospodarovania jednotlivých lesných biotopov

- zvyšovanie rubnej doby,
- predlžovanie obnovnej doby,
- jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy,
- šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty,
- ponechávanie drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny),
- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy,
- zachovanie alebo cielená obnova pôvodného druhového zloženia lesných porastov,
- vylúčenie zastúpenia nepôvodných druhov drevín, tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality.

NADVÄZNOSŤ NA NÁRODNÚ A EURÓPSKU SIEŤ CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

PIENINSKÝ NÁRODNÝ PARK je charakteristický jedinečným prírodným bohatstvom, najmä prielomom Dunajca s hlbokým kaňonom, skalnými útvarmi Troch korún, Sokolice a Haligovských skál, s tajomnými jaskyňami a prameňmi minerálnych vôd. Prírodné hodnoty územia Pienin boli dôvodom, že už v roku 1932 tu vzniklo prvé v Európe a druhé na svete cezhraničné chránené územie, ktoré zo slovenskej strany tvorila Slovenská prírodná rezervácia v Pieninách a z poľskej strany Pieniński Park Narodowy. Pieninský národný park bol na základoch prírodnej rezervácie vyhlásený až 16. januára 1967. Jeho poslaním je ochrana prírodného bohatstva a neopakovateľnej krajinnej scenérie.

Viac sa dozviete na <u>www.pienap.sk</u>, <u>www.facebook.com/pienap</u>, <u>www.sopsr.sk</u> alebo priamo v Infocentre Správy Pieninského národného parku v Spišskej Starej Vsi.

Do sústavy NATURA 2000 v kompetenčnom území Správy Pieninského národného parku (okresy Stará Ľubovňa, Kežmarok, časť Sabinov) je zaradených 8 území európskeho významu a 2 chránené vtáčie územie.

Použitá literatúra:

Benčaťová, B.: Cievnaté rastliny Pienin. Arbora Publishers, Zvolen, 2001.

Frey, L.: Orchideaceae in Pieniny Montains (Western Carpathians), 2014.

Galvánek, D.: Významné botanické územia na Slovensku, Daphne 2007.

Hrivniak : Správa z výskumu monitoringu bezstavovcov, 2015. Depon In: Spáva PIENA-u.

Mártonfi, P. (ed.): Flóra okresu Stará Ľubovňa, Košice - Stará Ľubovňa, 1992.

Pukančík M., Repáň P., 2012: Projekt pozemkových úprav v k. u. Kamienka, 2012.

Urban, P. 2013: Manažment chránených druhov živočíchov. Vybrané problémy. Belianum, UMB v Banskej Bystrici.

Viceníková, A., Polák, P. 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica.

Stanová, V., Valachovič, M., (eds.) 2002: Katalóg Biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 p.

Šefferová Stanová, V. (ed.) 2015: Manažmentové modely pre údržbu, ochranu a obnovu mokradných biotopov, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 220 pp.

Švajda, J., Sabo, P.: Manažment chránených území, Belianum, UMB v Banskej Bystrici, 2013.

Zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Vyhláška 158/2014, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov Riešiteľský kolektív: J. Jedinák - propagácia, práca s verejnosťou, informačné materiály S. Vislocký – veľké šelmy, poľovná zver J. Bitner – veľké šelmy, poľovná zver P. Ledvák - geológia Z. Slabá - machorasty E. Sitašová- flóra M. Ceľúch - netopiere M. Fulín – vtáky, bezstavovce A. Potaš - vtáky V. Kĺč – flóra V. Kĺčová Kunštárová – krajina, prvky RÚSES P. Polák – lesné biotopy K. Kisková – vlastnícke vzťahy a mapové spracovanie parc. stavov S. Kilár – flóra J. Švajda – program starostlivosti 6.5 Mapa zón ochrany obecného chráneného územia, v súčasnosti sa nevytvára

6.6 Vzor tabule na označenie obecného chráneného územia

Priloha 6 Vzor tabule na označenie obecného chráneného územ

OBECNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIE RIČKA

6.7 Vzťah obecného chráneného územia k územnoplánovacej dokumentácii mesta a regiónu (vzťah k obecnému chránenému územiu, ÚP, MÚSES, RÚSES) Príloha: 6.7

VZŤAH OCHÚ RIČKA K ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCH OBCE A REGIÓNU

Obec Kamienka v súčasnosti nemá vypracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu.

Obec Kamienka má vypracovaný návrh všeobecných zásad funkčného usporiadania územia, ktorý predstavuje súbor opatrení, ktoré majú vytvoriť podmienky pre splnenie cieľov pozemkových uprav, stanovených predovšetkým zákonom č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, v znení neskorších predpisov.

Jedna sa o komplexne riešenie vidieckej krajiny, ktorého základňou myšlienkou je ochrana a zabezpečenie obnoviteľných zdrojov (vody, pôdy), rastlinných a živočíšnych druhov a ich spoločenstiev a nove využitie krajiny.

Hlavným cieľom návrhu všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v k. ú. Kamienka bol návrh opatrení:

- slúžiacich ku sprístupneniu pozemkov, t. j. ciest a objektov na nich,
- pre spomalenie, alebo potlačenie degradačných prejavov na poľnohospodárskej
- pôde, t. j. zachovanie a podpora prirodzenej produkčnej schopnosti pod,
- k ochrane a tvorbe životného prostredia, zveľadení krajiny a zvýšení jej ekologickej
- stability (územný systém ekologickej stability, podpora biodiverzity krajiny),
- na zachovanie a tvorbu krajinného razu (podpora štrukturálnych prvkov krajiny
- a estetických hodnôt, jedinečnosti a mnohotvárnosti krajiny).

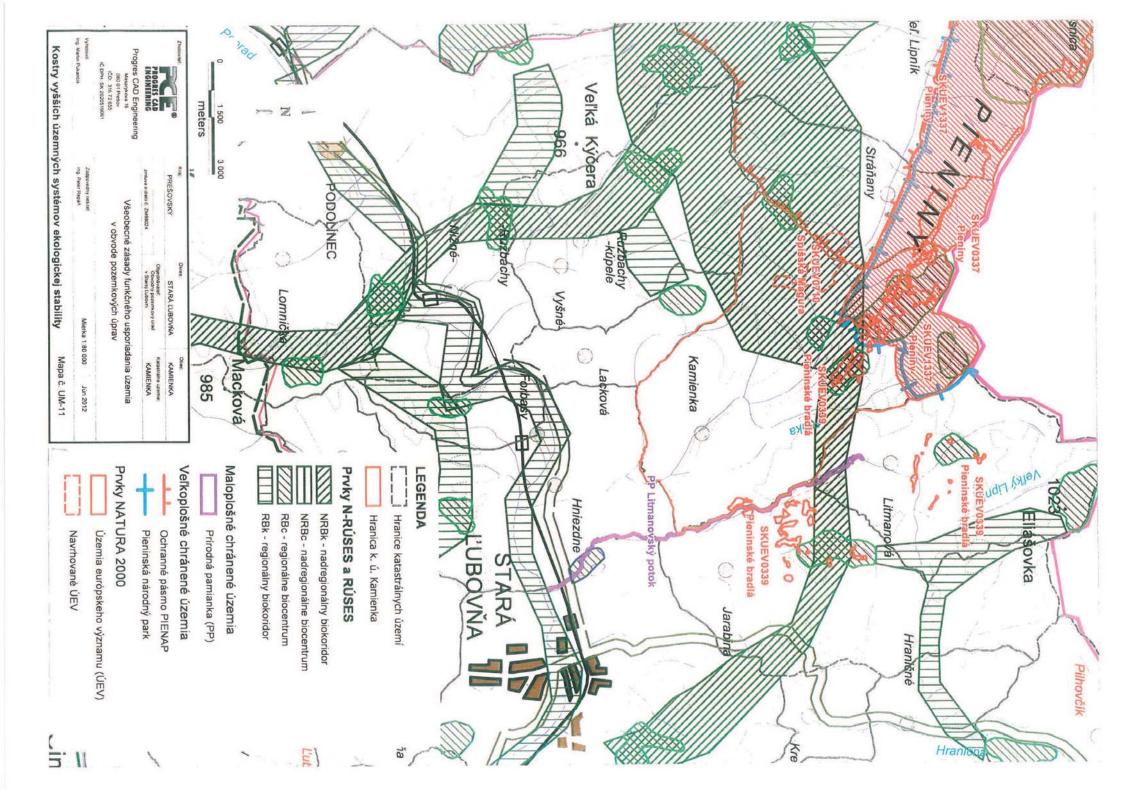
Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny (biocentra, biokoridory a interakčne prvky), ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

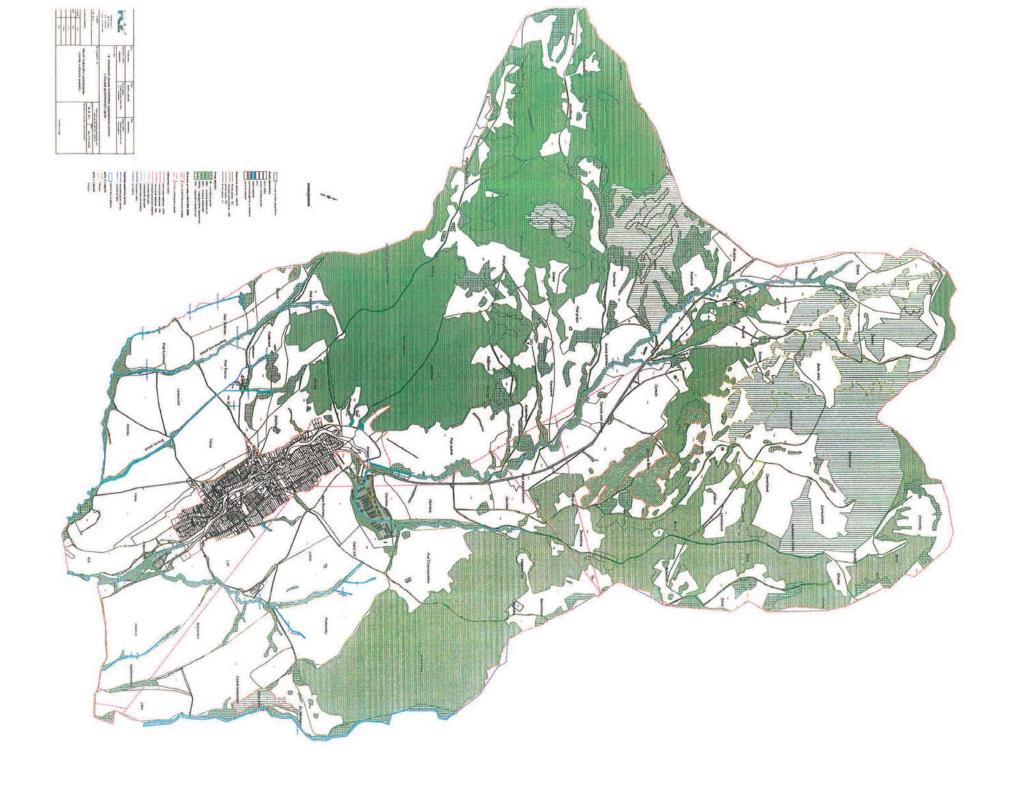
Na základe spracovaného RÚSES pre okres Stará Ľubovňa (APS-EKOS, Košice, 1993) a Územného planú Prešovského kraja (2005) bol v riešenom území vyčlenený nadregionálny biokoridor v smere západ – východ.

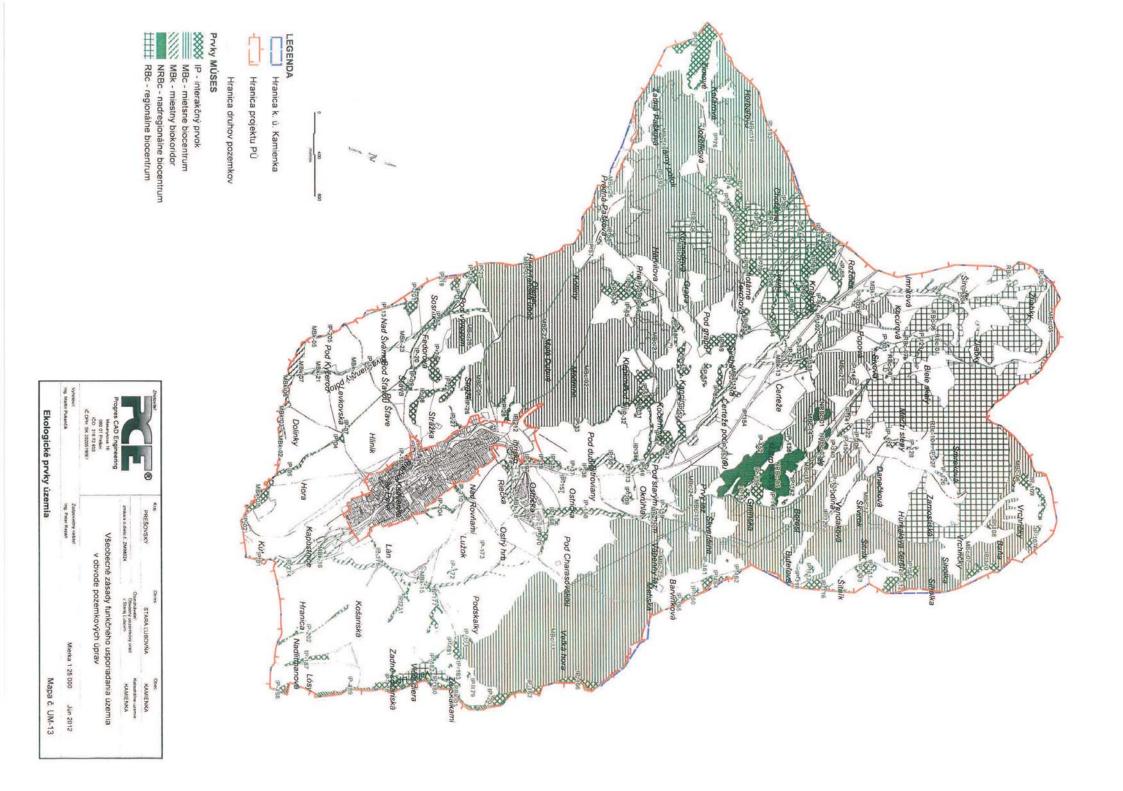
Územie prepája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, a tak predstavuje biokoridor v zmysle §2, e) zákona 543/2002 o ochrane prírody a krajiny¹.

V území je významný migračný koridor pozdĺž potoka Rieka (Rička), ktorý nie je zaznamenaný v prvkoch RÚSES, avšak monitoringom je potvrdená pravidelná migrácia vlka dravého cez územie PIENAP-u do poľského územia – Popradskiego parku krajobrazowego (Beskid Sądecki).

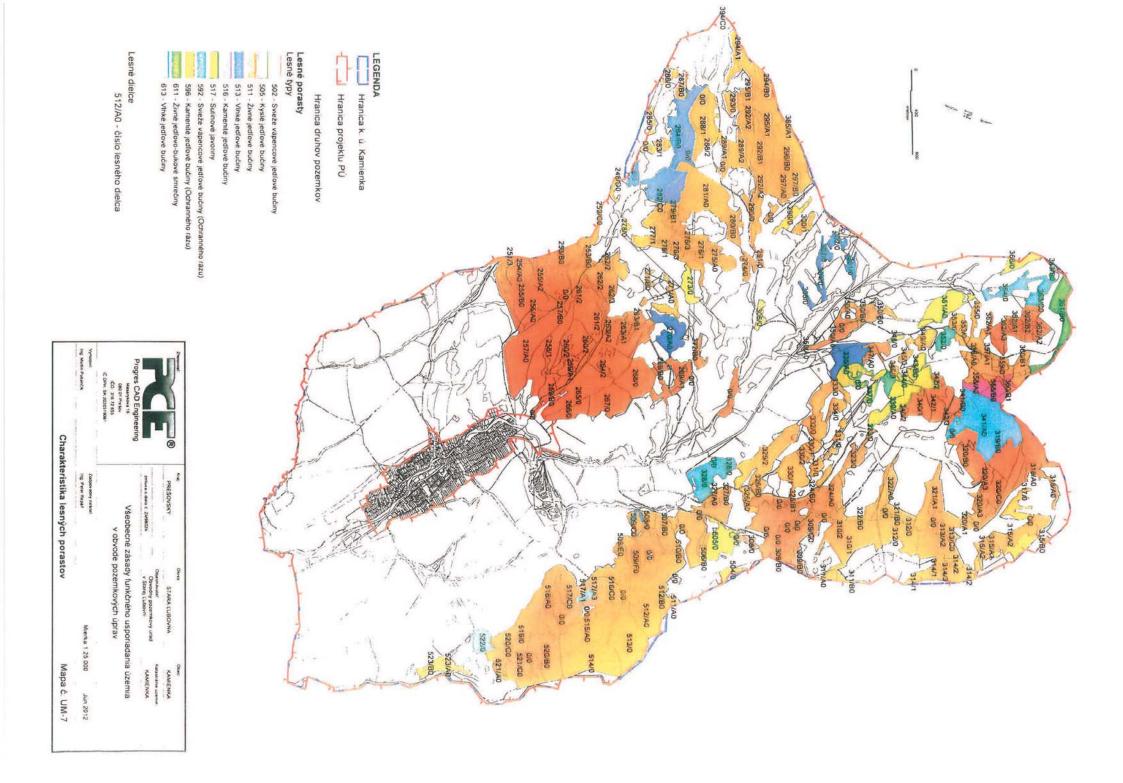
¹ §2,c) biokoridor je priestotovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácii zivých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadvazujú interakčné prvky.

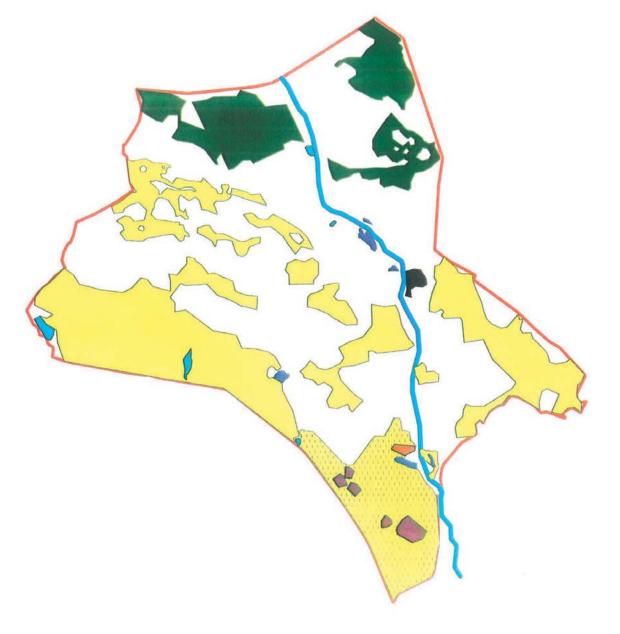

6.8 Mapa lesných a nelesných biotopov

Nelesné biotopy OCHÚ RIČKA

Legenda

6.9 Dôvodová správa

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Všeobecná časť

VZN, ktorým sa uplatňuje § 25a¹ zákona 543/2002 Z.z. z 25. júna 2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Účelom predkladaného návrhu vyhlášky je upraviť práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny vo vybranej časti katastra obce Kamienka.

Cieľom je dlhodobé zachovanie voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a ich spoločenstiev, prírodných i poloprírodných biotopov, ekosystémov, nerastov, skamenelín, geologických a geomorfologických útvarov, migračných trás živočíchov, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy.

Berúc do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne potreby obce je cieľom dlhodobo zabezpečiť zachovanie prírodnej rovnováhy a ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života, prírodných hodnôt a krás a utvárať podmienky na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a na poskytovanie ekosystémových služieb.

VZN je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

¹ § 25a Obecné chránené územie

(1) Lokalitu, spravidla s výmerou do 100 ha, s kultúrnym, vedeckým, ekologickým, estetickým alebo krajinatvorným významam, môže obec vyhlásiť všeobecne závázným nariadením za obecné chránené územie.

(2) Obecné chránené územie môže obec vyhlásiť vo svojam kaťastrálnom území na pozemku vo vlastníctve obce alebo na inom pozemku po dohode s jeho vlastníkom alebo správcom. Obec sa môžu dohodnúť na vyhlásení spoločného obecného chráneného územia na susediacich kaťastrálnych územiach na pozemkach vo vlastníctve obci alebo na iných pozemkach po dohode s ich vlastníkmi alebo správcami.

(3) Vymedzenie hranic obecného chráneného územia a podmienky jeho ochrany, najmä určenie opatreni na zabezpečenie starostilvosti o predmet ochrany územia a určenie zásad a regulativ využívania územia, vrátane určenia zákazov činnosti abeto obmedzenia činnosti, ktoré môžu mat negatívny vplyv na predmet ochrany územia ustanovi obec všedocene závázným a nariadením, ktorým sa obecné chránené územie vyhňasuje.

1. Predkladateľ právneho predpisu: Obec Kamienka

2. Názov právneho predpisu: Všeobecne záväzné nariadenie č. 4 /2015

Vplyvy návrhu:

	Pozitívne	Žiadne	Negatívne
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy		x	
 Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia? 		x	
3. Sociálne vplyvy	x		
– vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,		x	
– sociálnu exklúziu,	x		
 rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť 	x		
4. Vplyvy na životné prostredie	x	1	-
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti		x	

Osobitná časť

Čl. I

V súlade so všeobecnou časťou dôvodovej správy sa navrhuje prijať obecnému zastupiteľstvu Vyhlášku, ktorá uplatňuje ustanovenie § 25a zákona 543/2002 Z.z. z 25. júna 2002 o ochrane prírody a krajiny a umožňuje dôslednejšie chrániť prírodu a krajinu územia vybranej časti katastra obce v súlade s jej prírodoochrannými hodnotami: Má zachovať

- vysoké prírodné hodnoty podobné ako v Pieninskom národnom parku,

- útočisko druhov európskeho a národného významu,
- lokality európskej siete NATURA 2000 v území, snahu obce o adekvátny stupeň ochrany (úroveň národného parku), rozšírenie plošnej ochrany na širšie územie katastra obce,
- celistvosť a funkčnosť biokoridoru regionálneho významu,
- väzby na národnú a európsku sieť chránených území

Má zvýšiť

- atraktivitu územia formou pozorovaní vzácnych druhov živočíchov (birdwatchingu) a výskumu,
- zapojenie obce do ekoslužieb sprevádzanie po významných botanických lokalitách, zamestnanosť v obci - zber vybraných liečivých druhov rastlín,
- environmentálne povedomie v obci,

- zosúladenie funkčného využitia územia s prírodnými hodnotami,

Má znížiť

- negatívne vplyvy ohrozujúce prírodné hodnoty územia

Čl. II

Platí 3. stupeň územnej ochrany v zmysle platnej legislatívy.

Čl. III

Všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňom 5.11.2015.